

ved dets Ansættelse blev taget tilbørligt Hensyn til alle de Momenter, som maatte have Indflydelse paa Hartkornets Gyde til at bære Skattebyrden, og navnlig var der efter hans Opfattelse intet Hensyn taget til, om de paagældende Eiendomme vare beliggende i Gyde eller paa Steder, hvor de havde let Afsetning af deres Produkter, navnlig i Nærheden af store Byer, hvor man kunde gjøre Landeiendomme ganske anderledes indbringende end ude i fjernere liggende Gyde af Landet, hvor en saadan Afsetning mangler. Hans Mening var den, at det, som man burde have lagt til Grund for Bestatningen af de saftede Eiendomme, var ikke en saaledes kunstig udfundne Frembringelsesevne af Jorden, men det var Eiendommens Verdi, naar alle Momenter sammenholdtes. Kun deri mente man, at man kunde finde de paagældende Eiendommers virkelige Gyde til at bære Skattebyrden. Jeg tror nu, at dersom man turde gaa til at overføre Lands- og Ligningsstaten paa en ny Matriful, vilde der være ikke saa Lidt at opdage omkring i Landet af Eiendomme, paa hvilke der saagodtsom intet Hartkorn er i Forhold til dens nuværende Verdi, og navnlig tror jeg, at dette vilde være Tilfældet i Sjælland. Efter hvad der er mig bekendt, skal det ikke være saa sjældent at træffe Gaarde i Sjælland, hvor der holdes en ligesaa stor Kreaturbesætning for hver Skjeppe Hartkorn, som man paa Verne har for enhver Lunde. Det er et Misforhold; men det er jo en anden Sag, om man tror uden Videre at burde overføre nye Statter paa en saadan Eiendom, Statter, som vi hidtil ikke have haft. At tage de gamle Statter fra Eiendommene tror jeg ganske vist heller ikke, der kan være Tale om ved en ny Matriful. At foranstalte en ny Matrifuls Udførelse væsentligst af Hensyn til Kommuneskatterne, tror jeg vilde være mindre fornødent, thi det er efter min Mening ikke saameget indenfor de enkelte Kommuner, at Hartkornet er saa ulige paalagt efter Eiendommens Gyde til at bære Byrden; men det er mere sammenlignet i større Kredse, Amts-kredsene, og det er ganske naturligt, thi de Menneſker, som have udført denne Matrifulering i sin Tid, have jo haft hver sin Kreds at arbejde i, og det er jo derfor temmelig naturligt, at Forstjellen ikke er falden indenfor snevrere Kredse, men er falden i større Kredse. — Jeg ønsker ikke ved denne Leilighed at komme ind paa storpolitiske Forhandlinger, men jeg kan dog ikke lade være at gjøre en Bemærkning til Udtalelserne fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), som jeg har den Ære at have her ligeoverfor mig. Det ærede Medlem syntes at antæ over, at efter 1866 slog Aristokratiet ind paa at benytte Finantsloven til alt Muligt (Modsigelse af Th. Nielsen) — næsten til saa meget som muligt. Man vilde gennemføre paa Finantsloven, hvad man ikke kunde faae gennem-

ført paa anden Maade og det fandt det ærede Medlem var feil (Modsigelse af Th. Nielsen). Det var efter 1866. Men saa senere hen og navnlig i den sidste Tid var man kommen efter fra samme Side at ville gjøre Finantsloven til saa Lidt som muligt. Og det mente han ogsaa var feil (Stemmer: Det er en Misforstaelse). Jeg tror ikke, at det er en Misforstaelse. Det forekommer mig, at det ærede Medlem derved er noget ubillig; thi han kommer derved til at stille Regjeringen i den bekendte Stilling, at enten man tager Hatten op eller lader den ligge, skal man dog have Prygl.

Sund: Der staar i Anmærkningerne til Finantslovsforslagets § 17 opført nogle Pensionsbeløb og deriblandt enkelte Smaaabeløb til afskedigede Præster paa 600 Kr. Som det vil være det høitærede Thing bekendt, ere disse Smaaabeløb imidlertid ikke Præsternes hele Pension; Præsterne pensioneres væsentlig af Kaldet, som de ere fra-traadte. At det er en meget uheldig Maade, hvorpaa Præsterne pensioneres, skal jeg søge nærmere at paavise, for derpaa at antyde, hvorledes jeg tror, at de vilde kunne pensioneres paa en langt heldigere Maade igjennem Finantsloven, uden at dette vilde stille forøgede Krav til Statskassen. Naar jeg fører dette frem, er det isørigt ifølge en Opfordring, jeg har modtaget af flere yngre Præster. Naar en Præst gaar af, saa lægges der for hans Levetid en Byrde paa det Kald, han fratræder, ofte af indtil Halvdelen af vedkommende Embedes Indtægter. Det bliver bemærket i Opslaget, at der skal af dette Embede svares saa og saa mange Kroner aarlig til den afgaaede Præst. De, som nu ønske at søge dette Embede, fristes til at anstille en hel Del uhyggelige Beregninger, at stasse sig at vide, hvor gammel vedkommende Præst er, hvorledes det forholder sig med hans Sundhedstilstand, om han har haft et apoplektisk Tilfælde eller lider af en anden kronisk Sygdom, og paa dette temmelig uhyggelige Materiale ere de fristede til at danne sig en Forestilling om, hvor lang Tid det kan forventes, at Pensionsbyrden vil komme til at hvile paa Embedet. Jeg sætter nu, at der er en ældre Præst, som kunde have Lyft til at søge et saadant Embede; han anstiller nu Beregningen og siger til sig selv: Dersom jeg kan slippe Pensionsbyrden i Løbet af et Par Aar, kan jeg nok være tjent med at søge dette Embede. Der er Meget, som frister ham dertil; han kan ikke leve af det Embede, han nu har; hans Børn er voxede til, og der er store Udgifter for Gaarden; men han tør ikke risikere at søge Embedet, da det kunde være, at den afgaaede Præst levede længere. Men saa er der en yngre Mand, maaske blot en theologisk Kandidat; han kan godt være tjent med Embedet, saaledes som det er med Fradrag af Pensionen til den afgaaede Præst; han kan godt være tjent